

**ПОНЯТТЯ СЕМІОТИЧНОЇ СИСТЕМИ.
ТИПИ ЗНАКІВ**

SEMIOTIC SYSTEM.

TYPES OF SIGNS.

СВІТ БЕЗ СЛІВ / **WORLD WITHOUT WORDS**

СВІТ БЕЗ СЛІВ / **WORLD WITHOUT WORDS**

СВІТ БЕЗ СЛІВ / **WORLD WITHOUT WORDS**

CBIT БЕЗ СЛІВ / **WORLD WITHOUT WORDS**

Daily

Journal

ЗНАК I КОНТЕКСТ / SIGN AND CONTEXT

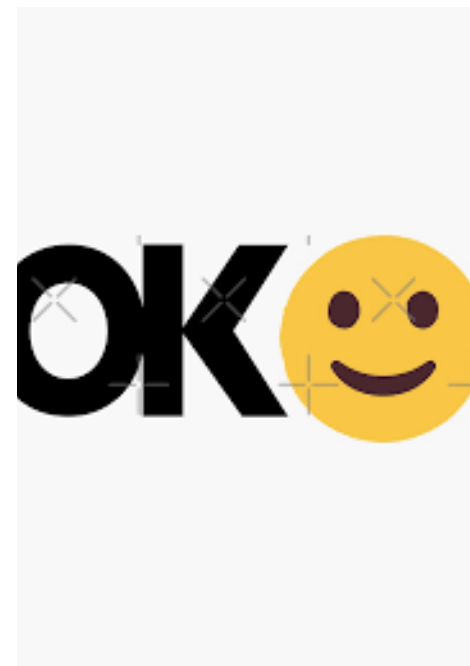
3HAK I KOHTEKCT / SIGN AND CONTEXT

ЗНАЧЕННЯ, ФОРМА, КОД / SIGN, FORM, CODE

ЗНАЧЕННЯ, ФОРМА, КОД / SIGN, FORM, CODE

ЗНАК, СЕМІОТИЧНА СИСТЕМА, ТИПИ ЗНАКІВ

ЗНАК — це матеріальна форма, яка репрезентує щось інше;
не абстракція, а досвід який переживає людина

СЕМІОТИКА — наука про знаки і процеси означування.

ФЕРДИНАНД ДЕ СОССЮР: два аспекти (боки) знака -
позначувальне (форма)
позначуване (поняття)

ЧАРЛЬЗ ПІРС : триелементна концепція знаковості -

Є «тіло» знака (*репрезентамен*) свідомість *інтерпретант* породжує ідею (*інтерпретанту*) .

Знак існує лише тоді, коли є форма + той, хто її «читає».

ТИПИ ЗНАКІВ

ІКОНА – знак, подібний до того, що він означає. **ПОТРЕБУЄ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ**
фото людини, піктограма, емодзі обличчя.

Подібність : візуальна, структурна, функційна

ІНДЕКС - знак, пов'язаний із об'єктом причинно-наслідково або фізично.
ЩОСЬ СИГНАЛІЗУЄ, ВКАЗУЄ

дим → вогонь, сліди → хтось проходив температура → хвороба

Індекс «вказує».

Він не схожий — він.

СИМВОЛ - знак, значення якого встановлене домовленістю.

НЕМАЄ ПРИРОДНОГО ЗВ'ЯЗКУ, Є СОЦІАЛЬНИЙ

КОНТРАКТ

слова мови, гроші, прапори, логотипи, математичні знаки

КОД, СЕМІОТИЧНА СИСТЕМА

Зрозуміти знак можна в межах певного **КОДУ**, тобто **системи правил інтерпретації знаків**

мовні, культурні, професійні, цифрові коди

Мем не зрозуміє людина поза інтернет-культурою.

QR-код не працює без цифрової інфраструктури.

СЕМІОТИЧНА СИСТЕМА – взаємодія організованих знаків

мода, право, університет — система знаків статусу.

ВИСНОВКИ

- знак — це не річ, а відношення
- значення не природне, а конвенційне
- тип знака залежить від способу його функціонування
- код визначає можливість інтерпретації
- знаковість - основа полікодовості (сучасної) комунікації

VIDEO

https://www.youtube.com/watch?v=ZJf6G_2_Nl8

<https://www.youtube.com/watch?v=NfvR7Ud7rss>

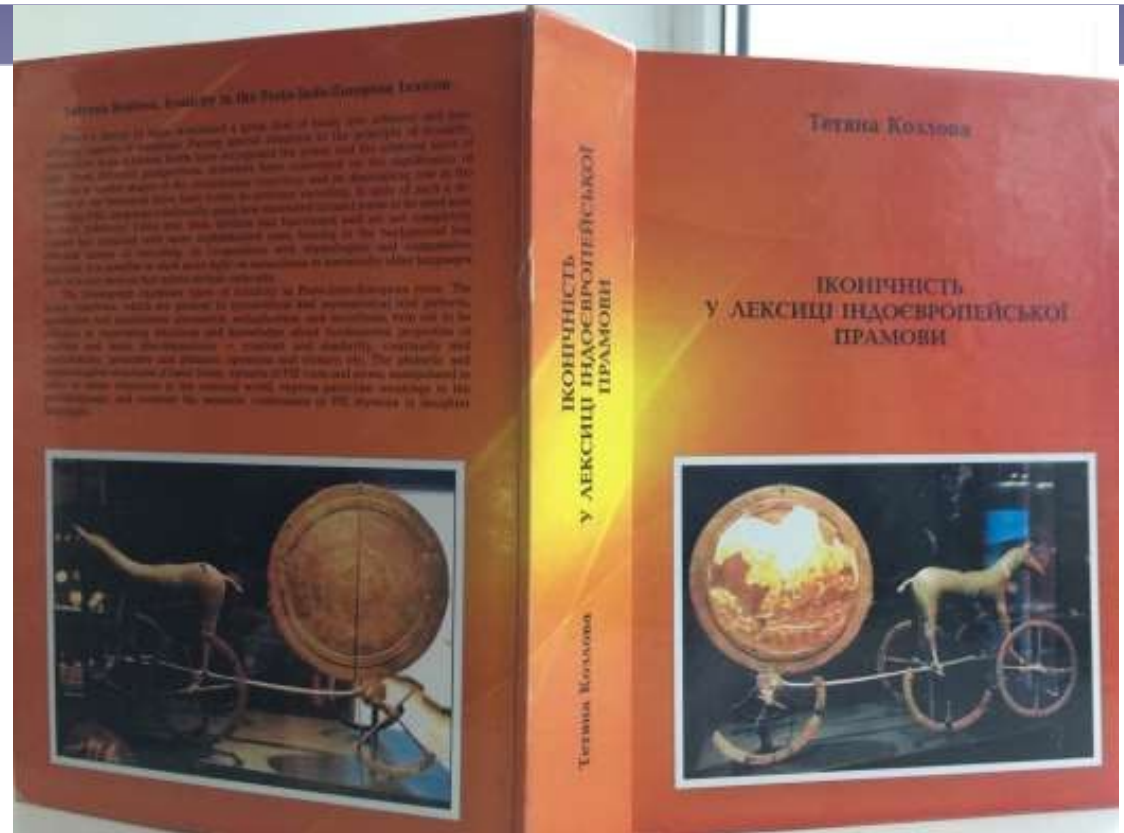
1. Які приклади знаків (речей, образів, символів) ви побачили у відео? Як вони передають значення?
2. Чи є значення знаків «природним» або «умовним»? Наведіть приклади.
3. Що таке означувальне і означуване?
4. Чи завжди один і той самий знак означає одне й те саме для всіх культур? Чому *так* або *ні*?
5. Які типи знаків ви вже могли впізнати у відео (іконічні, індексні, символічні)?

Martha Rosler - Semiotics of the Kitchen 1975

<https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=ZuZympOIGC0>

1. В чому полягає головна ідея роліка?
2. Як семіотизовані речі?
3. Як представлена людина?

Поняття семіотичної системи. Типологія знаків.

На обкладинці: *Сонячний візок / Solvognen* (правий бік візка). Бронза, золото. Мініатюрна скульптура епохи бронзової доби (XVIII—XVII ст. до н.е.). На зворотному боці обкладинки - лівий бік візка.

Скульптура втілює уявлення давніх індоєвропейців про хронотоп Всесвіту: Правий позолочений бік візка уособлює Сонце, обернене до Землі упродовж його подорожі вдень. Зворотний бронзовий бік – рух Сонця у протилежному напрямку вночі.

Фото з авторського архіву. Національний музей Данії, Копенгаген, 2015 р.